

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز
دانشکده پرستاری و مامائی تبریز
گروه مامایی

نام درس: اصول مدیریت و کاربردهای آن در مامایی

تعداد واحد: ۲

ترم و رشته تحصیلی: ترم ۶ کارشناسی مامایی روزانه و ترم ۳ ناپیوسته مامایی
واحد پیشیاز: ندارد - در ترم ۶ ارائه گردد.

هدف کلی درس:

- ۱- آشنایی با اصول و چگونگی فرآیند مدیریت
- ۲- کسب مهارت لازم و کاربرد این اصول در اداره آموزش و خدمات مامایی و استفاده از مراحل مختلف تصمیم‌گیری در جهت رفع مشکلات موجود در مامایی
- ۳- برنامه‌ی جلسات:
- ۴- اهداف جزئی درس (براساس سرفصل دروس)

جلسه اول: اهداف این جلسه:

- الف) پایه و اصول مدیریت کلاسیک، مدیریت جدید، مدیریت رفتاری
ب) اهداف و مراحل مدیریت
در پایان این جلسه از دانشجویان انتظاری می‌رود که بتوانند:
- ۱- مدیریت را تعریف نموده و اهمیت آن را بیان نمایند:
 - ۲- مفاهیم، نظریه‌ها و مکاتب مختلف مدیریتی را شرح دهند.
 - ۳- مدیریت کلاسیک، جدید و رفتاری را تعریف نمایند.
 - ۴- اهداف و وظایف و مراحل مدیریت را نام ببرند.

منابع برای این جلسه با ذکر صفحات مورد استفاده:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱-۹ و ۳۷-۳۹ و ۵۹-۶۱

جلسه دوم: اهداف این جلسه:

- الف) سرپرستی و مدیریت با توجه به نقشهای نظارت، رهبری
ب) سطوح و رده‌های مختلف مدیریتی در پرستاری و مامایی
ج) شرایط یک مدیر خوب
در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می‌رود که بتوانند:
- ۱- سرپرستی و مدیریت در پرستاری را تعریف نمایند.
 - ۲- سطوح مختلف مدیریت را در پرستاری و مامایی نام ببرند.
 - ۳- شرایط اخلاقی، شخصیتی، علمی، لیاقت، کارآیی، تعهد و مسئولیت در یک مدیر را تعریف نمایند.
 - ۴- مدیریت و رهبری اثر بخش در پرستاری و مامایی را تعریف نمایند.
 - ۵- اصول عمومی مدیریت در پرستاری و مامایی را بیان کنند.
 - ۶- شرح وظایف و مسئولیت‌های رده‌های مختلف مدیریتی در پرستاری و مامایی را بیان کنند.

منابع برای این جلسه با ذکر صفحات مورداستفاده:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۳۷-۶۱

جلسه سوم: اهداف این جلسه:

الف) تعریف و انواع رهبر

ب) رهبری و قدرت اجتماعی

ج) روابط رهبر و پیروان

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

۱- رهبری و هدایت را تعریف کنند و انواع آن را نام ببرند.

۲- رهبری و مدیریت را مقایسه نمایند.

۳- نظریه‌های مختلف رهبری را بیان نمایند.

۴- خصوصیات یک رهبر کارآمد را شرح دهند.

۵- ارتباطات اجتماعی و فرآیند ارتباطات در رهبری را توضیح دهند.

۶- روشها و سیستم‌های ارتباطی در رهبری ارتباط رهبر با پیروان را شرح دهند.

منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱۸۵-۲۲۱

جلسه چهارم: اهداف این جلسه:

الف) انگیزه و عوامل اصلی آن

ب) تشخیص و ایجاد انگیزه

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

۱- انگیزش را تعریف کرده و انواع «آ» را نام ببرند.

۲- انگیزش درونی را تعریف کرده و عوامل موثر بر آن را بیان کنند.

۳- انگیزش بیرونی را تعریف کرده و عوامل موثر بر آن را نام ببرند.

۴- نظریه‌های مختلف انگیزش را نام برده و هر کدام را به اختصار تعریف نمایند.

۵- عوامل موثر بر ایجاد انگیزه را نام برده و راههای نفوذ در افراد را بیان نمایند.

منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱۸۵-۱۹۸

جلسه پنجم: اهداف این جلسه:

الف) تصمیم‌گیری و مراحل آن

ب) فرآیند حل مشکل

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

۱- تصمیم‌گیری را تعریف کرده و اصول آن را نام ببرند.

۲- فرآیند تصمیم‌گیری و انواع تصمیم را شرح دهند.

۳- گامها و شرایط تصمیم‌گیری را بیان نمایند.

۴- مشکل را تعریف کرده و اصول حل مشکل را بیان نمایند.

۵- گامهای فرآیند حل مشکل را نام برده و هر کدام را به اختصار شرح دهند.

۶- استراتژیهای حل مشکل و روشهای بهبود بخشیدن برای حل مشکل را بیان نمایند.

منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۹۹-۱۲۹

جلسه ششم: اهداف این جلسه:

- ۱- قدرت و تفویض اختیار را بیان کنند.
 - ۲- اصول تفویض اختیار را نام ببرند.
 - ۳- مزایا و موانع تفویض اختیار را بیان کنند.
 - ۴- تفویض اختیار در پرستاری و مامایی را شرح دهند.
- منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱۳۱-۱۴۰

جلسه هفتم: اهداف این جلسه:

- برنامه ریزی با توجه به نیاز مادران و نوزادان در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:
 - ۱- برنامه ریزی را تعریف کرده و اهمیت آن را بیان نمایند.
 - ۲- اهمیت برنامه ریزی را شرح دهند.
 - ۳- مزایا و معایب برنامه ریزی را بیان نمایند.
 - ۴- اجزاء و گامهای برنامه ریزی را نام ببرند.
 - ۵- انواع برنامه ریزی را نام ببرند.
 - ۶- برنامه ریزی را با توجه به نیاز مادران و نوزادان شرح دهند.
- ۷- منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۶۳-۷۵

جلسه هشتم: اهداف این جلسه:

- الف) آموزش ضمن خدمت (کوتاه و طویل المدت)
ب) نظارت بر آموزش
- در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:
- ۱- فعالیتهای بهسازی نیروی انسانی را شرح دهند.
 - ۲- اهمیت و نقش آموزش در سازمانها را بیان نمایند.
 - ۳- اصول آموزش کارکنان را بیان نمایند.
 - ۴- مزایای بهسازی و آموزش نیروی انسانی در مامایی و پرستاری را بیان کنند.
 - ۵- نظارت بر آموزش نیروی انسانی را بیان نمایند.

منابع این درس:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۳۱۱-۳۶۲

جلسه نهم: اهداف این جلسه:

- اصول ارزشیابی در آموزش و خدمات مامایی
- در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- ارزشیابی را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرند.
- ۲- ارزشیابی عملکرد در آ«وزش مامایی را بیان کنند.
- ۳- اجرای ارزشیابی عملکرد در خدمات مامایی را شرح دهند.
- ۴- گزارش‌های ارزشیابی را در خدمات پرستاری و مامایی توضیح دهند.

منابع این درس:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۲۸۲-۳۰۹

جلسه دهم: اهداف این جلسه:

الف) سازماندهی و گامهای آن

ب) سازماندهی مراقبت از بیمار

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- سازماندهی را تعریف کرده و اهمیت آن را بیان نمایند.
- ۲- گامهای سازماندهی را نام برده و هر کدام را به اختصار توضیح دهند.
- ۳- سازماندهی در مراقبت از بیمار را شرح دهند.
- ۴- شیوه‌های سازماندهی مراقبت از بیمار را توضیح دهند.

منابع این درس:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱۳۱-۱۴۴

جلسه یازدهم: اهداف این جلسه:

الف) بودجه‌بندی

ب) نظارت در فرآیند بودجه بندی

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- بودجه بندیرا تعریف کرده و مقاصد آن را نام ببرند.
- ۲- فرآیند بودجه بندی را بیان نمایند.
- ۳- مراحل بودجه بندی را نام برده و هر کدام را به اختصار شرح دهند.
- ۴- نظارت در فرآیند بودجه بندی را توضیح دهند.

منابع این درس:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱۷۵-۱۸۳

جلسه ی دوازدهم: اهداف این جلسه:

الف) مفهوم و اهمیت کنترل

ب) فرآیند کنترل

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- کنترل را تعریف کرده و اهمیت آن را بیان نمایند.
- ۲- فرآیند کنترل را بیان نمایند.
- ۳- انواع کنترل را نام ببرند.
- ۴- خود کنترلی را توضیح دهند.
- ۵- کنترل کیفیت به عنوان یک فرآیند را توضیح دهند.

۶- عوامل موثر بر ارتقاء کیفیت خدمات مامایی را نام ببرند.

منابع این جلسه:

- الف) تقسیمات بیمارستانی و سازمان تشکیلات مراکز بهداشتی درمانی
ب) تشکیلات خدمات بهداشتی درمانی، آموزشی در مامایی در سطوح مختلف در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:
- ۱- چارت سازمانی تشکیلات مراکز بهداشتی درمانی را نام ببرند.
 - ۲- سطوح مختلف تشکیلات خدمات بهداشتی درمانی را نام ببرند.
 - ۳- سطوح مختلف آموزشی در آموزش مامایی را نام ببرند.
 - ۴- شرح وظایف افراد در سطوح مختلف تشکیلات سازمانی را بیان نمایند.
 - ۵- وظایف ماما را در سطوح مختلف آموزشی - درمانی بیان نمایند.

جلسه چهاردهم اهداف این جلسه: کارگزینی

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که بتوانند:

- ۱- مراحل استخدامی را نام ببرند.
- ۲- گزینش را تعریف کرده و مراحل گزینش افراد و پست‌های مختلف سازمانی را شرح دهند.
- ۳- مصاحبه‌های استخدامی را توضیح دهند.
- ۴- روش‌های تقسیم کار در بین کارکنان مامایی و پرستاری را توضیح دهند.
- ۵- شیفت‌های بیمارستانی را توضیح دهند.
- ۶- روش‌های مصاحبه نیروی انسانی مورد نیاز برای مراقبت از بیماران را توضیح دهند.

منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۱۷۲-۱۵۷

جلسه پانزدهم: اهداف این جلسه: قوانین و مقررات بهداشتی درمانی

در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می‌رود که بتوانند:

- ۱- مفهوم قانون و اهمیت قوانین حرفه‌ای را شرح دهند.
- ۲- اهمیت قوانین حرفه‌ای را بیان نمایند.
- ۳- قوانین و مقررات مربوط به حرفه مامایی را شرح دهند.
- ۴- آئین نامه‌ی استخدام پیمانی را بیان نمایند.
- ۵- قانون نظام مامایی جمهوری اسلامی ایران را بیان نمایند.

منابع این جلسه:

اصول مدیریت خدمات پرستاری صفحات ۳۷۷-۴۰۱

جلسه‌ی شانزدهم

امتحان کتبی